

میان‌جنسی به چه معناست؟

افراد میان‌جنسی با خصوصیات جنسی‌ای (شامل اندام‌های جنسی، غدد جنسی و الگوهای کورموزومی) متولد می‌شوند که با مفاهیم معمولِ دوگانه‌ی بدنِ زنانه یا مردانه منطبق نیستند.

میان‌جنسی، یک اصطلاح بسیط است که برای تعریف طیف گسترده‌ای از گوناگونی‌های طبیعی جسمی استفاده می‌شود. در بعضی موارد، ویژگی‌های میان‌جنسی بودن در زمان تولد قابل مشاهده است، هرچند در مواردی هم تا زمان بلوغ قابل تشخیص نیستند. حتی بعضی از گوناگونی‌های کورموزومی میان‌جنسی‌ها، در کل در ظاهر فرد مشاهده نمی‌شود.

بر اساس یافته‌های متخصصین، بین ۰,۰۵ تا ۱,۷ درصد از جمعیت جهان، با ویژگی‌های میان‌جنسی متولد می‌شوند - این برآورد به رقم افراد متولد شده با موهای قرمز نیز نزدیک است.

میان‌جنسی بودن، به ویژگی‌های زیستی جنسی مرتبط است و مساله‌ای جدا از گرایش جنسی یا هویت جنسیتی فرد است. یک فرد میان‌جنسی، از نظر گرایش جنسی ممکن است دگرجنس‌خواه (استریت)، مرد یا زن همجنس‌گرا، دوجنس‌گرا و یا بی‌جنس‌گرا باشد. او همچنین ممکن است از نظر هویت جنسیتی، زن، مرد، هر دو و یا هیچ‌کدام از این دو باشد.

به دلیل اینکه بدن آنها متفاوت دیده می‌شود، کودکان و بزرگسالان میان‌جنسی معمولاً ننگ پنداشته می‌شوند و همزمان در معرض نقض حقوق مختلف بشری خود قرار می‌گیرند. این حقوق شامل حق تمامیت جسمانی و سلامتی، حق رهایی از شکنجه و دارودرمانی و حق برابری و عدم تبعیض می‌شود.

تمامیت جسمانی

جراحی‌های غیر ضروری و روش‌های از این قبیل به منظور تطبیق ظاهر کودکان میان‌جنسی با هنجارهای دوگانه جنسیتی به یک مساله معمول تبدیل شده است. این روش‌های درمانی اغلب برگشت‌ناپذیر، موجب ناباروری دائمی، درد، بی‌اختیاری، از دست دادن احساس جنسی و رنج‌های بلندمدت روحی همچون افسردگی می‌شود. عمل‌های مرسوم بدون رضایت کامل، آزادانه و آگاهانه شخص میان‌جنسی، که معمولاً بسیار جوان‌تر از آن است که بتواند در روند تصمیم‌گیری دخالت کند، حق تمامیت جسمانی، حق رهایی از شکنجه و دارودرمانی و حق زندگی عاری از عمل‌های زیان‌بار را برای آن‌ها نقض می‌کنند.

انجام چنین روش‌های درمانی، اغلب بر اساس هنجارهای جنسی و فرهنگی و عقاید تبعیض‌آمیز درباره افراد میان‌جنسی و یک‌پارچه‌سازی‌شان با جامعه، توجیه می‌شوند.

نگرش‌های تبعیض‌آمیز هیچ‌گاه نمی‌توانند نقض حقوق بشر شامل بر درمان اجباری و نقض حق تمامیت جسمانی را توجیه کنند. دولت‌ها وظیفه دارند به جای تقویت کردن کلیشه‌ها و تبعیض‌های زیان‌بار، با آنها مبارزه کنند. انجام چنین روش‌های جراحی گاهی همچنین بر اساس مزایای بهداشتی توجیه می‌شوند، اما اغلب بر اساس شواهد ضعیف و بدون بحث درباره راه‌حل‌های موجود دیگر که تمامیت جسمانی فرد را حفظ و به کالبد و تن او احترام گذاشته شود، انجام می‌گیرند. متأسفانه، چنین فشارهای اجتماعی و عقیدتی اغلب توسط دکتراها و همچنین والدین کودکان میان‌جنسی ایجاد می‌شوند. این والدین تشویق و یا رضایتشان برای چنین جراحی‌هایی علی‌رغم نبود نشانه، ضرورت یا فوریت پزشکی، گرفته می‌شود. حتی این مورد هم در نظر گرفته نمی‌شود که چنین جراحی‌هایی استانداردهای حقوق بشری را نقض می‌کند. رضایت غالباً در غیاب اطلاعات لازم درباره عواقب کوتاه‌مدت و بلندمدت این جراحی و عدم تماس با دیگر میان‌جنسی‌های بزرگسال و خانواده‌هایشان داده می‌شود.

بسیاری از میان‌جنسی‌های بزرگسال که در کودکی در معرض چنین جراحی‌هایی قرار گرفته‌اند، تاکید می‌کنند که شرم و بی‌آبرویی باعث تلاش برای پاک کردن ویژگی‌های میان‌جنسی بودن‌شان بوده است. این عمل‌ها موجب رنج‌های روحی و جسمی عظیمی در آنها شده که نتیجه زخم‌های دردناک و گسترده بر تن و روح آنهاست. تعداد زیادی از این افراد همچنین احساس می‌کنند که مجبور به پذیرش دسته‌بندهای جنسی و جنسیتی‌ای شده‌اند که با احساس آنها منطبق نیست. چنین جراحی‌ها و درمان‌های پزشکی ناخواسته و غیر ضروری به خاطر ماهیت غیر قابل بازگشت و تاثیرشان بر کالبد و تمامیت جسمانی افراد، باید ممنوع شوند. کودکان میان‌جنسی و خانواده‌هایشان باید از مشاوره و حمایت کافی مخصوصاً از طرف دیگر میان‌جنسی‌ها بهره‌مند شوند.

تبعیض

افراد میان‌جنسی، اغلب وقتی که میان‌جنسی بودن‌شان در جایی آشکار شود یا گمان شوند که با هنجارهای جنسی انطباق ندارند، تحت تبعیض و سواستفاده قرار می‌گیرند. قوانین ضد تبعیض به طور کلی شامل حال افراد میان‌جنسی نمی‌شوند. این افراد اغلب در برابر رفتارهای تبعیض‌آمیز در طیفی از مسائل همچون دسترسی به خدمات بهداشتی، آموزشی، خدمات عمومی، اشتغال و ورزش آسیب‌پذیر رها می‌شوند.

متخصصین درمانی اغلب آموزش‌ها، دانش و فهم لازم در لحاظ کردن نیازهای خاص بهداشتی افراد میان‌جنسی را ندارند. آنها اغلب روش درمانی مناسب را اتخاذ نمی‌کنند و به کالبد و حقوق افراد میان‌جنسی چون تمامیت جسمانی و سلامتی احترام نمی‌گذارند.

« تبعیض بر اساس ویژگی‌ها، خصوصیات یا وضعیت میان‌جنسی در زمینه آموزش، سلامت و درمان، اشتغال، ورزش و دسترسی به خدمات عمومی ممنوع کنند. همچنین چنین تبعیض‌ها را از طریق تصمیمات و قانون‌گذاری‌های ضد تبعیضی از بین ببرند.

« این اطمینان را حاصل کنند که موارد نقض حقوق بشر علیه میان‌جنسی‌ها رسیدگی می‌شود و متهمان عامل جرم، تحت پیگرد قانونی قرار بگیرند. جبران خسارت و غرامت باید به صورت راهکاری موثر در دسترس قربانیان باشد.

« نهادهای ملی حقوق بشری باید قادر باشند بر وضعیت حقوق بشر افراد میان‌جنسی تحقیق و نظارت کنند.

« قانون‌هایی به منظور ایجاد روندهای آسان برای اصلاح جنسیت معین شده در روز تولد و اسناد رسمی هویتی افراد میان‌جنسی تصویب کنند.

« مجموعه‌ای از کارکنان درمانی آموزش دیده در زمینه نیازهای سلامتی و حقوق بشر افراد میان‌جنسی فراهم آورند. همچنین این مجموعه باید قادر به ارائه توصیه و درمان مناسب به خانواده‌ها و کودکان میان‌جنسی باشند. این کارکنان همچنین باید آموزش ببینند که با کالبد، تمامیت جسمانی و خصوصیات جنسی افراد میان‌جنسی محترمانه رفتار کنند.

« این اطمینان را حاصل کنند که دستگاه قضایی، ماموران مهاجرت، مجریان قانون، کارکنان و مقامات سیستم درمانی، آموزشی و دیگر سازمان‌ها برای رفتار محترمانه و ارائه برخورد مساوی با افراد میان‌جنسی آموزش دیده‌اند.

« این اطمینان را حاصل کنند که با افراد میان‌جنسی و سازمان‌های مربوطه در زمینه توسعه تحقیقاتی، قانون‌گذاری و سیاست‌هایی که بر حقوق میان‌جنسی‌ها تأثیر می‌گذارد مشورت و همکاری می‌شود.

رسانه‌ها باید:

« صدای افراد و گروه‌های میان‌جنسی در پوشش رادیویی، تلویزیونی و روزنامه‌ها شامل کنند.

« تصویری عینی و متعادل از افراد میان‌جنسی و دغدغه‌های حقوق بشری‌شان ارائه دهند.

« درباره گرایش جنسی یا هویت جنسیتی افراد میان‌جنسی فرضیه‌سازی نکنند.

شما، دوستان‌تان و افراد دیگر نیز می‌توانید در این تغییر سهیم باشید:

« هر زمان که هرگونه تبعیض یا خشونت علیه افراد میان‌جنسی دیدید سکوت نکنید.

« به خاطر بسپارید که افراد میان‌جنسی ممکن است هر گرایش جنسی‌ای و هویتی جنسیتی‌ای داشته باشند.

برخی از میان‌جنسی‌ها همچنین اگر بخواهند یا نیاز داشته باشند که جنسیت معین شده در روز تولد و اسناد رسمی هویتی‌شان را اصلاح کنند، با مجموعه‌ای از موانع و تبعیض‌ها روبرو می‌شوند.

ورزشکاران میان‌جنسی با یک سری از موانع خاص روبرو هستند. زنان ورزشکار میان‌جنسی زیادی وجود دارند که از رقابت‌های ورزشی به خاطر ویژگی‌های میان‌جنسی‌شان، از ورزش حرفه‌ای کنار گذاشته شده‌اند. میان‌جنسی بودن به خودی خود موجب عملکرد بهتر نمی‌شود، با این حال تغییرات جسمانی دیگر نیز مانند رشد قامت و ماهیچه در عملکرد ورزشکاران تأثیر می‌گذارد، اگرچه در معرض چنین موشکافی‌ها و محدودیت‌ها قرار نمی‌گیرند.

حفاظت و راهکار

افراد میان‌جنسی باید در برابر نقض حقوقشان محافظت شوند. هر زمان که حقوق این افراد نقض شود، باید به آنها رسیدگی شود و متهمان عامل جرم، تحت پیگرد قانونی قرار بگیرند. جبران خسارت و غرامت باید به صورت راهکاری موثر در دسترس قربانیان باشد.

همچنین باید در زمینه توسعه قانون‌گذاری و سیاست‌هایی که بر حقوق میان‌جنسی‌ها تأثیر می‌گذارد با آنها مشورت شود.

تحولات مثبت

استرالیا در سال ۲۰۱۳ اصلاحیه قانون تبعیض جنسی (گرایش جنسی، هویت جنسیتی و وضعیت میان‌جنسی) را تصویب می‌کند - اولین قانونی که بطور مشخص تبعیض بر اساس میان‌جنسی را ممنوع می‌کند. مجلس سنای استرالیا همچنین مشغول انجام تحقیقی رسمی در زمینه عقیم‌سازی غیر عمدی یا اجباری افراد میان‌جنسی است.

جمهوری مالت در سال ۲۰۱۵، قانون هویت و رفتار جنسیتی و خصوصیات جنسی را - اولین قانونی که جراحی و درمان خصوصیات جنسی افراد زیر ۱۸ سال بدون رضایت آگاهانه آن‌ها را شامل می‌شود - به تصویب رساند. این قانون همچنین تبعیض بر اساس خصوصیات جنسی را ممنوع می‌کند.

نقاط عمل

دولت‌ها باید:

« جراحی‌ها و عمل‌های غیر ضروری پزشکی را بر روی خصوصیات جنسی کودکان میان‌جنسی ممنوع و از تمامیت جسمانی آنها محافظت کنند و به کالبد آنها احترام بگذارند.

« این اطمینان را حاصل کنند که افراد میان‌جنسی و خانواده‌های‌شان مشاوره و حمایت کافی از جمله از طرف دیگر میان‌جنسی‌ها را دریافت می‌کنند.